

MEGHÍVÓ

A 20. SZÁZADI EGYHÁZ- ÉS TÁRSADALOMTÖRTÉNET METSZÉSPONTJAI

EGYHÁZTÖRTÉNETI KONFERENCIA

A PÉCSI PÜSPÖKI
HITTUDOMÁNYI FŐISKOLÁN

2011. ÁPRILIS 7–8.

PROGRAM

ÁPRILIS 7. CSÜTÖRTÖK

10.00 Köszöntő CZIGLÁNYI ZSOLT rektor (PPHF)

ELŐADÁSOK

Elnök: GYARMATI GYÖRGY (PTE TTI, egyetemi tanár, ÁBTL, főigazgató)

10.15 BALOGH MARGIT (MTA TK, igazgató): *Fehér foltok az egyháztörténeti kutatásban.*

10.40 ADRIÁNYI GÁBOR (Universität Bonn, professor emeritus): *Mivel járult hozzá a katolikus egyház egyetemes történetének feltárásához a magyar és a német egyháztörténetírás? – Magyar teendők.*

11.05 VÉRTESI LÁZÁR (PPHF PEI tudományos munkatárs): *A pécsi egyházmegyei püspöki körlevelek forrásértékéről.*

11.30 KÖNYVBEMUTATÓ: MOLNÁR ANTAL – SZABÓ FERENC: *Bangha Béla S. J. emlékezete* című kötetét mutatja be GÁRDONYI MÁTÉ.

11.45 Hozzászólások.

12.00 – 13.30 Ebédszünet

Elnök: BALOGH MARGIT

13.30 CSIBI NORBERT (PTE TTI, PPHF PEI, tudományos segédmunkatárs): *A püspöki körlevelek művelődéstörténeti jelentősége a pécsi egyházmegye példáján (1905–1918).*

13.55 TENGELY ADRIENN (EKF AKT, főiskolai adjunktus): *Az 1918-as forradalmi változások hatása az egyházak életére.*

14.20 – 14.40 Kávészünet

14.40 ORMOS MÁRIA (PTE TTI, professor emerita): *A gazdasági világválság viharában (1929–1933). A pápai intelmek hazai értelmezései.*

15.05 GIANONE ANDRÁS (Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium, középiskolai tanár): *Az Actio Catholica a pécsi egyházmegyében a püspöki körlevelek tükrében.*

15.30 CSÍKY BALÁZS (PhD, történész): *Jubileumi esztendő és katolikus megújulás a Horthy-korszakban.*

15.55 Hozzászólások.

16.10 – 16.30 Kávészünet

Elnök: MOLNÁR ANTAL (MTA TTI, osztályvezető)

16.30 GONDA GÁBOR (PTE, PhD-hallgató): *„A Szent Szűz oltalmába ajánlottam összes volt hívemet...” A németek kitelepítésének egyházi reflexiói a pécsi püspökség területén.*

16.55 ORGOVÁNYI ISTVÁN (ÁBTL, osztályvezető): *Kitelepítés a déli határsávból 1950–1953 között.*

ÁPRILIS 8. PÉNTEK

Elnök: GERHARD SEEWANN (PTE TTI, egyetemi tanár)

09.30 LAKATOS ANDOR (Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár, levéltárvezető): *Az egyházmegyei sematizmusok, körlevelek használatának lehetőségeiről – kalocsai tapasztalatok alapján.*

09.55 MÉSZÁROS ZOLTÁN: (Szabadkai Történelmi Levéltár, levéltáros): *A korai titóizmus viszonya a vallásokhoz és vallásossághoz. (Az egyházak és az állam kapcsolata, traumák és veszteségek, túlélési stratégiák.)*

10.20 PETRÁS ÉVA (ÁBTL, tudományos titkár): *"Clara pacta, boni amici." Adalékok Bánáss László veszprémi püspök 1946. karácsonyi körleveléhez.*

10.55 KÖNYVBEMUTATÓ: BÁNKUTI GÁBOR – GYARMATI GYÖRGY (szerk.): *Csapdában* című kötetét mutatja be MOLNÁR ANTAL.

11.05 Hozzászólások.

11.20 – 11.35 Kávészünet

Elnök: GŐZSY ZOLTÁN (PTE TTI, egyetemi adjunktus, PPHF PEI, tudományos munkatárs)

11.35 GYARMATI GYÖRGY: *Metamorphosis observationum. Az ÁVO egyházellenes megfigyeléseinek átalakulása a Mindszenty-per előtt.*

12.00 BÁNKUTI GÁBOR (PTE TTI, egyetemi adjunktus, PPHF PEI, tudományos munkatárs): *Ami a körlevekből kimaradt. A pécsi egyházmegye 1950-ben.*

12.25 Hozzászólások.

12.40 – 14.00 Ebédszünet

14.00 BÖGRE ZSUZSANNA (PPKE BTK, egyetemi docens): *Vallási virtuozitás vagy társadalmi beilleszkedés? Az 1950-ben felosztatott szerzetesnővérek tapasztalattörténete.*

14.25 Ö. KOVÁCS JÓZSEF (KGRE, egyetemi docens): *A kollektivizálás mint egyháztörténet.*

14.50 VARGA SZABOLCS (PPHF PEI, főiskolai docens): *„Nincsen család, nincs ünnep” A vallásosság változása a magyaregregyi búcsúkon a 20. század második felében.*

15.15 Hozzászólások.

A konferencia szervezője:

PÉCSI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

PÉCSI EGYHÁZTÖRTÉNETI INTÉZET

Társszervező:

ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK TÖRTÉNETI LEVÉLTÁRA

A konferencia része *A katolikus egyház zsinatai és nagygyűlései Magyarországon (1790–2010)* című, NK 83799 számú

OTKA-kutatás szakmai programjának.

További információk:

fotitkar@pphf.hu

Pécs, Papnövelde utca 1–3.

Te.: (72) 513-060